

Azəri Mərkəzi Şərqi (ACE) layihəsi

13 dekabr 2022-ci il

Layihə haqqında ümumi məlumat

6 milyard dollarlıq ACE layihəsinə yeni dəniz platforması və gündəlik 100 000 barelədək hasilat gücündə digər qurğular daxildir. Layihənin istismar müddəti ərzində ümumilikdə 300 milyon barelədək neft hasil olunacağı proqnozlaşdırılır.

ACE layihəsi üzrə yekun investisiya qərarı 2017-ci ildə Azəri-Çıraq-Günəşli (AÇG) üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin (HPBS) 2049-cu ilə qədər uzadılmasından sonra AÇG tərəfdaşlarının ilk böyük investisiya qərarıdır.

1994-cü ildə birinci AÇG HPBS-nin imzalanmasından ötən 28 il ərzində AÇG sahəsinin işlənməsinə ümumilikdə 42 milyard dollar investisiya qoyulmuşdur.

ACE layihəsi çərçivəsində dənizin təxminən 140 metr dərinliyində, mövcud Mərkəzi Azəri və Şərqi Azəri platformalarının arasında yeni 48 şaxtalı hasilat, qazma və yaşayış platforması quraşdırılacaq. Layihəyə həmçinin yataqdaxili yeni sualtı boru kəmərləri də daxildir. Bu xətlər platformadan hasil ediləcək neft və qazın Səngəçal terminalına ötürülməsi üçün mövcud AÇG Faza 2 sualtı ixrac kəmərlərinə qoşulacaq.

Bundan əlavə, layə vurulan suları Mərkəzi Azəri kompressiya və suurma platformasından ACE qurğularına nəql etmək məqsədilə ACE və Şərqi Azəri platformaları arasında suurma üçün boru xətti də olacaq.

ACE platformasının dayaq bloku

ACE dayaq blokunun çəkisi 16000 ton, hündürlüyü 153 metrdir. Bu qurğuya biri suurma, biri neft ixracı və biri də qaz ixracı üçün nəzərdə tutulmuş üç dik boru daxildir. Dayaq bloku suyun 137 metr dərinliyində quraşdırılacaq.

BOS Shelf tərəfindən inşa edilmiş dayaq bloku yerli tikinti infrastrukturundan və obyektlərindən istifadə edilməklə tam şəkildə ölkə daxilində Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunda (BDÖZ) tikilib. Tikinti işləri üç ilə tamamlanıb. Subpodratçılar və ixtisaslaşmış təchizatçılar da daxil olmaqla tikinti işlərinə 2000 nəfərdən çox insan cəlb olunub. Tikinti fəaliyyətləri ərzində itirilmiş iş gününə səbəb ola biləcək heç bir hadisəyə yol vermədən 3 milyon iş saati təhlükəsiz yerinə yetirilib.

ACE dayaq blokunun daşınması, suya endirilməsi, öz mövqeyinə yerləşdirilməsi və paya quraşdırma işləri diqqətlə planlaşdırılıb və bu işlərin təxminən 40 gün ərzində tamamlanacağı gözlənilir.

Dayaq blokunun inşası 2022-ci ilin iyul ayında tamamlanıb. Qurğu dənizə yola salınmaq üçün BDÖZ yanalma körpüsündə STB-1 daşıma barjasına yüklənməyə hazırdır.

ACE platformasının üst modulları

ACE platformasının üst modullarına neft və qaz emalı qurğuları, inteqrasiya edilmiş qazma qurğusu, qaz kompressoru və yaşayış blokları daxildir. Modulların layihələndirilmiş çəkisi 19600 tondur.

Üst modullar Bayılda yerləşən tikinti-quraşdırma sahəsində Azfen şirkəti tərəfindən inşa edilir. Hazırda tikinti işlərinin və istismar sınaqlarının son mərhələsi həyata keçirilir.

Layihənin pik dövründə üst modulların tikintisi işlərinə 4400 nəfərədək işçi cəlb edilib və onların 90%-dən çoxu Azərbaycan vətəndaşı olub.

Sahədə əməyin təhlükəsizliyi üzrə göstəricilər yüksək səviyyədədir – üst modulları inşa edən işçi heyəti bu yaxınlarda heç bir xəsarətə yol vermədən 20 milyon iş saati yerinə yetirilməsini qeyd edib.

Tikinti işlərinin və istismar sınaqlarının 2023-cü ilin ikinci rübündə tamamlanacağı gözlənilir. Həmin vaxt qurğu STB-1 daşıma barjasına yüklənəcək, yataq sahəsinə göndəriləcək və dayaq blokunun üzərinə quraşdırılacaq. Tikinti işlərinin və istismar sınaqlarının dənizdə həyata keçirilən hissəsi tamamlandıqdan sonra ACE platformasından hasilata başlamaq üçün birinci quyunun qazılması işlərinə start veriləcək.

ACE platforması qurudan idarə ediləcək və bunun üçün Səngəçal terminalında yeni ACE idarəetmə mərkəzi nəzərdə tutulur. AÇG platformaları arasında ACE uzaq məsafədən idarə olunan ilk platforma olacaq. İdarəetmə mərkəzi artıq inşa edilib və işlək vəziyyətə gətirilib ki, sınaq işləri aparıla bilsin.

ACE sualtı boru kəmərləri

ACE layihəsinə qaz, neft və suvurma ixrac boru kəmərləri də daxildir, və onların hamısı artıq dəniz dibində quraşdırılıb. ACE boru kəmərlərinin uzunluğu 6 və 12 kilometr arasında dəyişir və bunlar mövcud AÇG sualtı ixrac boru kəmərlərinə birləşir. Qaz xəttində sualtı birləşdirmə işləri artıq tamamlanıb. Neft və suvurma xətlərinin birləşdirilməsi isə hələ davam edir və 2023-cü ilin üçüncü rübündə tamamlanacağı gözlənilir.